

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 81

17 Ιουλίου 2015

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 52/2015

Εναρμόνιση με την οδηγία 2014/27/ΕΕ "Για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 92/58/ΕΟΚ, 92/85/ΕΟΚ, 94/33/ΕΚ, 98/24/ΕΚ και της οδηγίας 2004/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων" - Τροποποίηση των Π.δ. 105/1995, Π.δ. 176/1997, Π.δ. 62/1998, Π.δ. 338/2001 και Π.δ. 399/1994.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1, 2, 3 και 5, 3 και 4 του Ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως το άρθρο 3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του Ν. 1892/1990 (Α' 101) και το άρθρο 4 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του Ν. 1440/1984 (Α' 70) και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 7 του Ν. 1775/1988 (Α' 101), 31 του Ν. 2076/1992 (Α' 130), 19 του Ν. 2367/1995 (Α' 261), 22 του Ν. 2789/2000 (Α' 21), 48 του Ν. 3427/2005 (Α' 312), και 91 του Ν. 3862/2010 (Α' 113).

2. Τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου, παρ. 2, του Ν. 2077/1992 «Κύρωση της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και των σχετικών πρωτοκόλλων και δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην τελική Πράξη» (Α' 136).

3. Τις διατάξεις των άρθρων 41 και 73 παρ. 1 του «ΚΩΔΙΚΑ ΝΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ» (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 3850/2010 «Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων» (Α' 84).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).

5. Τις διατάξεις του Π.δ. 24/2015 «Σύσταση και μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (Α' 20).

6. Τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 4320/2015 «Ρυθμίσεις για τη λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, την οργάνωση της Κυβέρνησης και των Κυβερνητικών οργάνων και λοιπές διατάξεις» (Α' 29).

7. Τις διατάξεις του Π.δ. 25/2015 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 21).

8. Την υπ' αριθμ. 4/08.05.2014 γνώμη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Σ.Υ.Α.Ε.).

9. Την υπ' αριθμ. 17499/760/27.04.2015 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

10. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

11. Την υπ' αριθμ. 58/2015 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Οικονομικών, και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Αντικείμενο

1. Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων με τις διατάξεις της οδηγίας 2014/27/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, της 26ης Φεβρουαρίου 2014 «Για την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 92/58/ΕΟΚ, 92/85/ΕΟΚ, 94/33/ΕΚ, 98/24/ΕΚ και της οδηγίας 2004/37/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων» (ΕΕ L 65, σελ. 1, της 05.03.2014).

2. Το παρόν Προεδρικό διάταγμα έχει ως αντικείμενο την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά τους που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεσή τους, κατά την εργασία, σε επικίνδυνες ουσίες και μείγματα.

Άρθρο 2 (άρθρο 1 οδηγίας)

Τροποποίηση του Π.δ. 105/1995

Το Π.δ. 105/1995 «Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφαλείας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ» (Α' 67) τροποποιείται ως ακολούθως:

1. Στο άρθρο 1, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Το παρόν διάταγμα δεν εφαρμόζεται στη σήμανση επικίνδυνων ουσιών και μειγμάτων, προϊόντων και/ή εξοπλισμού σχετικά με τη διάθεσή τους στην αγορά, εκτός αν άλλες διατάξεις κάνουν σαφή σχετική αναφορά».

2. Στο παράρτημα I, η παράγραφος 12 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Οι χώροι, οι αίθουσες ή οι περίβολοι που χρησιμοποιούνται για να αποθηκεύονται σημαντικές ποσότητες επικίνδυνων ουσιών ή μειγμάτων πρέπει να επισημαίνονται με κατάλληλο προειδοποιητικό σήμα επιλεγόμενο μεταξύ των σημάτων που απαριθμούνται στην υποπαράγραφο 3.2 του παραρτήματος II ή να αναγνωρίζονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1,2 και 3 του παραρτήματος III, εκτός εάν η επισήμανση με ετικέτα των διαφόρων συσκευασιών ή δοχείων επαρκεί για το σκοπό αυτό.

Εάν δεν υπάρχει ισοδύναμο προειδοποιητικό σήμα στην υποπαράγραφο 3.2 του παραρτήματος II για να προειδοποιεί σχετικά με επικίνδυνες χημικές ουσίες ή μείγματα, πρέπει να χρησιμοποιείται το σχετικό εικονόγραμμα κινδύνου, όπως ορίζεται στο παράρτημα V του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, «Για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006» (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1).»

3. Στο παράρτημα II, παράγραφο 3, η υποπαράγραφος 3.2 τροποποιείται ως εξής:

α) το προειδοποιητικό σήμα «Βλαβερές ή ερεθιστικές ύλες» διαγράφεται

β) στο προειδοποιητικό σήμα «Γενικός κίνδυνος» προστίθεται η ακόλουθη υποσημείωση «(1)» ως εξής:

«Γενικός κίνδυνος (1)»

4. Στο παράρτημα III, οι παράγραφοι 1, 2 και 3 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Στα χρησιμοποιούμενα κατά την εργασία δοχεία τα οποία περιέχουν χημικές ουσίες ή μείγματα που έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνα σύμφωνα με τα κριτήρια για οιαδήποτε τάξη κινδύνου για το περιβάλλον ή την υγεία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, «Για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006» (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1), καθώς και τα δοχεία που χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση αυτών των επικίνδυνων ουσιών ή μειγμάτων, καθώς και οι εμφανείς σωληνώσεις που περιέχουν ή μεταφέρουν επικίνδυνες ουσίες και μείγματα, πρέπει να επισημαίνονται με σχετικά εικονογράμματα κινδύνου σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στα δοχεία που χρησιμοποιούνται κατά την εργασία για σύντομο χρονικό διάστημα, ούτε στα δοχεία των οποίων το περιεχόμενο αλλάζει συχνά, υπό τον όρο ότι λαμβάνονται κατάλληλα εναλλακτικά μέτρα, ενημέρωσης ή/και εκπαίδευσης, που εγγυώνται το ίδιο επίπεδο προστασίας.

3. Οι ετικέτες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν:

3.1. Να αντικαθίστανται από προειδοποιητικά σήματα που καθορίζονται στο παράρτημα II, που χρησιμοποιούν τα ίδια εικονογράμματα ή σύμβολα. Εάν δεν υπάρχει ισοδύναμο προειδοποιητικό σήμα στην υποπαράγραφο 3.2 του παραρτήματος II, πρέπει να χρησιμοποιείται το σχετικό εικονόγραμμα κινδύνου που καθορίζεται στο παράρτημα V του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008.

3.2. Να συμπληρώνονται με πρόσθετα στοιχεία όπως π.χ. το όνομα ή/και ο χημικός τύπος της επικίνδυνης ουσίας ή μείγματος, καθώς και λεπτομέρειες για τον κίνδυνο.

3.3. Όσον αφορά τη μεταφορά δοχείων στον χώρο εργασίας, να συμπληρώνονται ή να αντικαθίστανται από σήματα που ισχύουν σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη μεταφορά επικίνδυνων ουσιών ή μειγμάτων.»

5. Στο παράρτημα III, στην παράγραφο 7, η λέξη «παρασκευάσματα» αντικαθίσταται από τη λέξη «μείγματα».

6. Στο παράρτημα III, στην παράγραφο 8, η λέξη «παρασκευασμάτων» αντικαθίσταται από τη λέξη «μειγμάτων».

Άρθρο 3 (άρθρο 2 οδηγίας)

Τροποποίηση του Π.δ. 176/1997

Το Π.δ. 176/1997 «Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/85/ΕΟΚ» (Α' 150), όπως τροποποιήθηκε με το Π.δ. 41/2003 «Τροποποίηση του Π.δ. 176/1997 "Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/85/ΕΟΚ" (150/Α)» (Α' 44), τροποποιείται ως ακολούθως:

1. Στο Παράρτημα I, τμήμα Α, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Βιολογικοί παράγοντες:

Βιολογικοί παράγοντες των ομάδων κινδύνου 2, 3 και 4 κατά την έννοια των περιπτώσεων (β), (γ) και (δ), της παραγράφου 2, του άρθρου 2 του Π.δ. 186/1995 «Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ» (Α' 97), όπως το Π.δ. τροποποιήθηκε με τα Π.δ. 174/1997 «Τροποποίηση Π.δ. 186/1995 «Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ» (97/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/30/ΕΚ» (Α' 150), και Π.δ. 15/1999 «Τροποποίηση του Π.δ. 186/1995 «Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ» (97/Α) όπως τροποποιήθηκε με το Π.δ. 174/1997 (150/Α), σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 97/59/ΕΚ και 97/65/ΕΚ της Επιτροπής» (Α' 9), στο βαθμό που είναι γνωστό ότι οι παράγοντες αυτοί ή τα θεραπευτικά μέτρα τα οποία επέβαλαν οι εν λόγω παράγοντες, θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των εγκύων και του

¹ Αυτό το προειδοποιητικό σήμα δεν χρησιμοποιείται για να προειδοποιεί σχετικά με επικίνδυνες χημικές ουσίες ή μείγματα, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το προειδοποιητικό σήμα χρησιμοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 8 του παραρτήματος III για να υποδείξει την αποθήκευση επικίνδυνων ουσιών ή μειγμάτων»

κυοφορούμενου και εφόσον δεν περιλαμβάνονται ακόμα στο παράρτημα II».

2. Στο Παράρτημα I, τμήμα A, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Χημικοί παράγοντες

Οι ακόλουθοι χημικοί παράγοντες, στο βαθμό που είναι γνωστό ότι θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των εγκύων και του εμβρύου και εφόσον δεν περιλαμβάνονται ακόμα στο παράρτημα II:

«α. ουσίες και μείγματα που πληρούν τα κριτήρια για ταξινόμηση δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, «Για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006» (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1), σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες τάξεις κινδύνου και κατηγορίες κινδύνου με μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δηλώσεις επικινδυνότητας, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ακόμα στο παράρτημα II:

- μεταλλαξιγένεση γεννητικών κυττάρων, κατηγορία 1A, 1B ή 2 (H340, H341),

- καρκινογένεση, κατηγορία 1A, 1B ή 2 (H350, H350i, H351),

- τοξικότητα στην αναπαραγωγή κατηγορία 1A, 1B ή 2 ή πρόσθετη κατηγορία για επιδράσεις στη γαλουχία ή μέσω της γαλουχίας (H360, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361fd, H362),

- ειδική τοξικότητα στα όργανα-στόχους μετά από μία και μόνη έκθεση, κατηγορία 1 ή 2 (H370, H371)»

β. χημικοί παράγοντες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I του Π.δ. 399/1994 «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ» (Α' 221), όπως ισχύει.

γ. Ο υδράργυρος και τα παράγωγά του.

δ. Τα αντιμιτωτικά φάρμακα.

ε. Το μονοξειδίο του άνθρακα.

ζ. Χημικοί παράγοντες με αποδεδειγμένη και επικίνδυνη επιδερμική απορρόφηση».

3. Στο Παράρτημα I, το τμήμα Β αντικαθίσταται ως εξής:

«Β. Ειδικές παραγωγικές διαδικασίες

Βιομηχανικές μέθοδοι παραγωγής που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I του Π.δ. 399/1994, όπως ισχύει»

Άρθρο 4 (άρθρο 3 οδηγίας)

Τροποποίηση του Π.δ. 62/1998

Το Π.δ. 62/1998 «Μέτρα για την προστασία των νέων κατά την εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 94/33/ΕΚ» (Α' 67), τροποποιείται ως ακολούθως:

1. Στο Παράρτημα I, τμήμα A, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Βιολογικοί παράγοντες:

Βιολογικοί παράγοντες των ομάδων 3 και 4 κατά την έννοια των περιπτώσεων (γ) και (δ), της παραγράφου 2, του Π.δ. 186/1995 «Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ» (Α' 97), όπως το Π.δ. τροποποιήθηκε με τα

Π.δ. 174/1997 «Τροποποίηση Π.δ. 186/1995 «Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ» (97/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/30/ΕΚ» (Α' 150), και Π.δ. 15/1999 «Τροποποίηση του Π.δ. 186/1995 «Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ» (97/Α) όπως τροποποιήθηκε με το Π.δ. 174/1997 (150/Α), σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 97/59/ΕΚ και 97/65/ΕΚ της Επιτροπής» (Α' 9)».

2. Στο Παράρτημα I, τμήμα A, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Χημικοί παράγοντες

3.1 Ουσίες και μείγματα που πληρούν τα κριτήρια για ταξινόμηση δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, «Για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006» (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1), σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες τάξεις κινδύνου και κατηγορίες κινδύνου με μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες δηλώσεις επικινδυνότητας:

- οξεία τοξικότητα, κατηγορία 1, 2 ή 3 (H300, H310, H330, H301, H311, H331),

- διάβρωση του δέρματος, κατηγορία 1A, 1B ή 1Γ (H314),

- εύφλεκτο αέριο, κατηγορία 1 ή 2 (H220, H221),

- εύφλεκτα αερολύματα, κατηγορία 1 (H222),

- εύφλεκτο υγρό, κατηγορία 1 ή 2 (H224, H225),

- εκρηκτικά, κατηγορίες «ασταθή εκρηκτικά», ή εκρηκτικά των υποδιαίρεσεων 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 (H200, H201, H202, H203, H204, H205),

- αυτοαντιδρώσες ουσίες και μείγματα τύπου A, B, Γ ή Δ (H240, H241, H242),

- οργανικά υπεροξειδία τύπου A ή B (H240, H241),

- ειδική τοξικότητα στα όργανα-στόχους μετά από μία και μόνη έκθεση, κατηγορία 1 ή 2 (H370, H371),

- ειδική τοξικότητα στα όργανα-στόχους μετά από επαναλαμβανόμενη έκθεση, κατηγορία 1 ή 2 (H372, H373),

- ευαισθητοποίηση του αναπνευστικού, υποκατηγορία 1A ή 1B (H334),

- ευαισθητοποίηση του δέρματος, υποκατηγορία 1A ή 1B (H317),

- καρκινογένεση, κατηγορία 1A, 1B ή 2 (H350, H350i, H351),

- μεταλλαξιγένεση γεννητικών κυττάρων, κατηγορία 1A, 1B ή 2 (H340, H341),

- τοξικότητα στην αναπαραγωγή κατηγορία 1A ή 1B (H360, H360F, H360FD, H360Fd, H360D, H360Df)».

3.2 Ουσίες και μείγματα που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφο 1, περίπτωση (β) του Π.δ. 399/1994 «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ» (Α' 221), όπως ισχύει.

3.3. Ο μόλυβδος και οι ενώσεις του, στο βαθμό που οι εν λόγω παράγοντες μπορούν να απορροφούνται από τον ανθρώπινο οργανισμό.

3.4. Ο αμίαντος.»

3. Στο Παράρτημα Ι, τμήμα Β, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Διαδικασίες και εργασίες που αναφέρονται στο παράρτημα Ι του Π.δ. 399/1994 «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ» (Α' 221), όπως ισχύει».

Άρθρο 5 (άρθρο 4 οδηγίας)

Τροποποίηση του Π.δ. 338/2001

Το Π.δ. 338/2001 «Προστασία της υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες» (Α' 227), τροποποιείται ως ακολούθως:

1. Στο άρθρο 2, η περίπτωση (β) αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Επιβλαβής χημικός παράγοντας:

βα) κάθε χημικός παράγοντας ο οποίος πληροί τα κριτήρια ταξινόμησης σε οποιαδήποτε από τις τάξεις κινδύνου ως επικίνδυνος για το περιβάλλον ή την υγεία όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, «Για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006» (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1), είτε ο συγκεκριμένος χημικός παράγοντας έχει καταταγεί δυνάμει του εν λόγω κανονισμού είτε όχι,

ββ) κάθε χημικός παράγοντας που δεν πληροί μεν τα κριτήρια κατάταξης ως επικίνδυνος σύμφωνα με την υποπερίπτωση (βα) του παρόντος άρθρου, ενδέχεται όμως να συνιστά κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων λόγω των φυσικοχημικών, χημικών ή τοξικολογικών ιδιοτήτων του και του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιείται ή υπάρχει στο χώρο εργασίας, συμπεριλαμβανομένου κάθε χημικού παράγοντα για τον οποίο έχει καθοριστεί οριακή τιμή επαγγελματικής έκθεσης δυνάμει του άρθρου 3».

2. Στο άρθρο 4, παράγραφο 1, η δεύτερη περίπτωση αντικαθίσταται ως εξής:

«- τις πληροφορίες περί ασφάλειας και υγείας που παρέχονται από τον προμηθευτή [π.χ. δελτία δεδομένων ασφάλειας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθμ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1)].»

3. Στο άρθρο 4, παράγραφο 1, τα δύο τελευταία εδάφια αντικαθίστανται ως εξής:

«Ο εργοδότης οφείλει να λαμβάνει συμπληρωματικές πληροφορίες που απαιτούνται για την εκτίμηση του κινδύνου, είτε από τον προμηθευτή είτε από άλλες εύκολα

διαθέσιμες πηγές. Εάν χρειάζεται, οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν την ειδική αξιολόγηση του κινδύνου για τους χρήστες με βάση την ισχύουσα νομοθεσία περί χημικών παραγόντων».

4. Στο άρθρο 8, παράγραφο 1, η τέταρτη περίπτωση αντικαθίσταται ως εξής:

«- πρόσβαση σε κάθε δελτίο δεδομένων ασφάλειας που χορηγείται από τον προμηθευτή σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006».

5. Στο άρθρο 8 προστίθεται νέα παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Ο εργοδότης δύναται, κατόπιν αιτήσεως, να λάβει, κατά προτίμηση από τον παραγωγό ή τον προμηθευτή, όλες τις πληροφορίες για τους επικίνδυνους χημικούς παράγοντες που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 1 του παρόντος Π.δ., στο βαθμό που ούτε ο κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006 ούτε ο κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 προβλέπουν υποχρέωση παροχής πληροφοριών.»

Άρθρο 6 (άρθρο 5 οδηγίας)

Τροποποίηση του Π.δ. 399/1994

Το Π.δ. 399/1994 «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ» (Α' 221), όπως τροποποιήθηκε με το Π.δ. 127/2000 «Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.δ. 399/1994 «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ» (221/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 97/42/ΕΚ του Συμβουλίου» (Α' 111), και Π.δ. 43/2003 «Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.δ. 399/1994 «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ» (221/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 1999/38/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 1999 (Ε.Ε. L 138/01-06-1999)» (Α' 44), τροποποιείται ως ακολούθως:

1. Στο άρθρο 1, η παράγραφος 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Όσον αφορά:

α. τον αμίαντο, για τον οποίο ισχύουν και το Π.δ. 212/2006 «Προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 83/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την οδηγία 91/382/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την οδηγία 2003/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου» (Α' 212), οι υ.α. με αριθμ. 4229/395/15.02.2013 «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται με την εκτέλεση κατεδαφιστικών έργων και εργασιών αφαίρεσης αμιάντου ή/και υλικών που περιέχουν αμίαντο από κτίρια, κατασκευές, συσκευές, εγκαταστάσεις και πλοία, καθώς επίσης και με εργασίες συντήρησης, επικάλυψης και εγκλεισμού αμιάντου ή/και υλικών που περιέχουν αμίαντο» (Β' 318), υ.α. 15616/398/03.08.2010 «Διαδικασία έγκρισης των προγραμμάτων εκπαίδευσης όλων όσων εμπλέκονται σε εργασίες με αμίαντο ή αμιαντούχα υλικά. Οργάνωση, εκτέλεση, λειτουργία, είδος, διάρκεια, δαπάνες εκτέλεσης, φορείς που διενεργούν

τα προγράμματα εκπαίδευσης, διδακτέα ύλη, προσόντα των διδασκόντων και των εκπαιδευομένων, πιστοποιητικά που χορηγούνται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια» (Β' 1340), υ.α. 9698/456/27.03.2014 «Προγράμματα επανεκπαίδευσης απασχολούμενων σε εργασίες με αμιάντο ή αμιαντούχα υλικά» (Β' 894), καθώς και

β. το βενζόλιο για το οποίο ισχύουν και ο Ν. 61/1975 «Περί προστασίας των εργαζομένων εκ των κινδύνων των προερχομένων εκ της χρήσεως βενζολίου ή προϊόντων περιεχόντων βενζόλιο» (Α' 132), ο Ν. 492/1976 «Περί κυρώσεως της ψηφισθείσης εν Γενεύη κατά το 1971 υπ' αριθμόν 136 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας, περί προστασίας εκ των κινδύνων δηλητηριάσεως των οφειλομένων εις το βενζόλιον» (Α' 332) και η υ.α. 130879/87 «Τρόπος διενεργείας περιοδικού ελέγχου για τον υπολογισμό της συγκέντρωσης βενζολίου στην ατμόσφαιρα των χώρων εργασίας» (Β' 341),

οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος εφαρμόζονται όταν αυτές είναι πιο ευνοϊκές για την υγεία και την ασφάλεια κατά την εργασία.»

2. Το άρθρο 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος διατάγματος:

1. «Καρκινογόνος παράγοντας» σημαίνει:

α) ουσία ή μείγμα που ανταποκρίνεται στα κριτήρια για την ταξινόμηση ως καρκινογόνος παράγοντας στην κατηγορία 1Α ή 1Β, που παρατίθεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, «Για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάρτιση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1907/2006» (ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1),

β) ουσία, μείγμα ή διαδικασία που αναφέρεται στο παράρτημα Ι του παρόντος διατάγματος, καθώς και ουσία ή μείγμα που προκύπτει από μια διαδικασία η οποία αναφέρεται στο εν λόγω παράρτημα.

2. «Μεταλλαξιγόνος παράγοντας» σημαίνει:

«ουσία ή μείγμα που πληροί τα κριτήρια κατάταξης ως μεταλλαξιγόνο των γεννητικών κυττάρων κατηγορίας 1Α ή 1Β που παρατίθεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1272/2008».

3. Οι όροι: «Έκθεση σε χημικό παράγοντα», «Οριακή τιμή έκθεσης», «Ανώτατη οριακή τιμή έκθεσης», Ένδειξη «Δέρμα» προσδιορίζονται στο Π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους» (Α' 135), όπως το Π.δ. 307/1986 έχει τροποποιηθεί με τα Π.δ. 77/1993 «Για την προστασία των εργαζομένων από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες και τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.δ./τος 307/1986 (135/Α) σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ» (Α' 34), το Π.δ. 90/1999 «Καθορισμός οριακών τιμών έκθεσης και ανώτατων οριακών τιμών έκθεσης των εργαζομένων σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 91/322/ΕΟΚ και 96/94/ΕΚ της Επιτροπής και τροποποίηση και συμπλή-

ρωση του Π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους» (135/Α) όπως τροποποιήθηκε με το Π.δ. 77/1993 (34/Α) (Α' 94), το Π.δ. 339/2001 «Τροποποίηση του Π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους»» (Α' 227), το Π.δ. 162/2007 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους, κατά τροποποίηση του Π.δ. 307/1986 όπως ισχύει, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2006/15/ΕΚ» (Α' 202) και το Π.δ. 12/2012 «Τροποποίηση του Π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους» (ΦΕΚ 135/Α') σε συμμόρφωση με την οδηγία 2009/161/ΕΕ της Επιτροπής (ΕΕ L 338/19.12.2009)» (Α' 19).»

3. Στο άρθρο 4, παράγραφο 1 η λέξη «παρασκεύασμα» αντικαθίσταται από τη λέξη «μείγμα».

4. Στο άρθρο 5, παράγραφο 2 η λέξη «παρασκεύασμα» αντικαθίσταται από τη λέξη «μείγμα».

5. Στο άρθρο 5, οι παράγραφοι 3 και 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Εάν δεν είναι τεχνικά δυνατή η χρησιμοποίηση κλειστού συστήματος, ο εργοδότης φροντίζει ώστε η έκθεση των εργαζομένων να μειώνεται στο χαμηλότερο επίπεδο που είναι τεχνικά εφικτό.

4. Η έκθεση δεν πρέπει να υπερβαίνει την οριακή τιμή έκθεσης ή την ανώτατη οριακή τιμή έκθεσης καρκινογόνου ή μεταλλαξιγόνου παράγοντα η οποία ορίζεται στο παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος.»

6. Στο άρθρο 6, παράγραφο 2 η λέξη «παρασκευασμάτων» αντικαθίσταται από τη λέξη «μειγμάτων».

7. Το άρθρο 16 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 16

Προσάρτηση Παραρτημάτων

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος το παράρτημα Ι που αναφέρεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, περίπτωση (β), το παράρτημα ΙΙ που αναφέρεται στο άρθρο 14, παράγραφος 6 και το παράρτημα ΙΙΙ που αναφέρεται στο άρθρο 5, παράγραφος 4 και έχουν ως ακολούθως:».

8. Το Παράρτημα Ι αντικαθίσταται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατάλογος ουσιών, μειγμάτων και μεθόδων [άρθρο 2 παράγραφος 1, περίπτωση (β)]

1. Παρασκευή αουραμίνης.

2. Εργασίες που συνεπάγονται έκθεση σε πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες που περιέχονται μέσα στην αιθάλη άνθρακα, την ανθρακόπισσα ή την πισσάσφαλτο.

3. Εργασίες που συνεπάγονται έκθεση στον κονιορτό, τον καπνό ή την ομίχλη που παράγονται κατά τη φρύξη και τον ηλεκτρικό καθαρισμό θειούχων συμπηγμάτων νικελίου.

4. Μέθοδος ισχυρού οξέος στην παρασκευή ισοπροπυλικής αλκοόλης.

5. Εργασίες που περιλαμβάνουν έκθεση σε σκόνες σκληρών ξύλων (1).

(1) Ένας κατάλογος ορισμένων σκληρών ξύλων περιέχεται στον τόμο 62 των μονογραφιών για την εκτίμηση των κινδύνων καρκινογένεσης στον άνθρωπο «Wood and Dust Formaldehyde» (Σκόνη ξύλου και φοραλδεύδη) που εκδόθηκε από το Διεθνές Κέντρο Καρκινολογικών Ερευνών, Λυών 1995. »

Άρθρο 7 (άρθρο 7 οδηγίας)
Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν από 01 Ιουνίου 2015.
Στον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ   **ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ**

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ